

Požární prevence, civilní nouzové plánování a preventivně výchovná činnost.

Výkon státního požárního dozoru byl v uplynulém roce zajišťován celkem 29 příslušníky, dalších 13 příslušníků vykonávalo službu na úseku civilní nouzové připravenosti.

Příslušníci HZS Zlínského kraje z úseku zjišťování příčin vzniku požárů řešili v roce 2024 celkem 641 požárů. Oproti předchozímu roku došlo vlivem příznivějších klimatických podmínek na jaře k poklesu počtu požárů v přírodním prostředí, hlavně na zemědělských plochách, loukách a v lesích. 2 požáry v minulém roce přesáhly způsobenou škodou částku 10 mil. Kč. Celkem bylo zpracováno 268 odborných vyjádření. Pro zpracování odborných vyjádření bylo využito 4 požárně technických expertiz a 12 znaleckých zkoumání. Nejvíce požárů v roce 2024 vzniklo v důsledku nedbalostního jednání. Další velmi častou příčinou vzniku požárů byly technické závady. Jedná se o příčinu spojenou např. se selháním mechanické funkce konkrétního zařízení či opotřebení konkrétní součástky u vozidel či elektrického zařízení. V 18 případech byl požár založen úmyslně a z tohoto počtu se zatím podařilo zjistit pachatele v 5 případech. V roce 2024 došlo v přímé souvislosti se vzniklými požáry k usmrcení celkem 4 osob. Požár s největší evidovanou škodou v roce 2024 byl požár technologie angiografické linky v budově č. 25 Krajské nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně. Škoda způsobená požárem se vyšplhala na 65 mil. Kč. Příčinou tohoto požáru byla technická závada na elektrickém zařízení. Další z velkých požárů se škodou 19 mil. Kč vznikl v Hrobicích okr. Zlín, kde došlo k požáru výrobního objektu sloužícího pro repase tonerových kazet.

Také v roce 2024 bylo technické vybavení vyšetřovatelů doplněno o další moderní techniku umožňující detailnější dokumentaci místa požáru jako např. 360° kamery. K dokumentaci místa při závažnějších požárech je již běžně využíván také dron.

Na úseku kontrolní činnosti bylo v roce 2024 plánováno provedení **555** kontrolních akcí. Provádění kontrolní činnosti bylo v průběhu roku 2024 ovlivněno dlouhodobými nepřítomnostmi zapříčiněnými pracovní neschopností či ošetřováním členů rodiny příslušníků nebo personálními změnami. V průběhu roku pak bylo provedeno celkem 451 kontrolních akcí, z toho 30 komplexních požárních kontrol, 397 tematických požárních kontrol a 24 kontrol obcí v samostatné působnosti. Průměrně provedl každý příslušník (celkem 9 příslušníků) zařazený na úseku kontrolní činnosti HZS Zlínského kraje 50,1 kontrol. Z provedených 451 kontrolních akcí bylo 92 požárních kontrol bez zjištěných nedostatků (tj. 20,4 %). V rámci kontrolních akcí bylo shledáno celkem **1 653 nedostatků**. Nedostatky týkající se povoleného účelu užívání stavby byly postoupeny příslušným stavebním úřadům (celkem **109 odeslaných podnětů**).

V letech 2023 a 2024 byly prováděny HZS ZLK kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně **u právnických osob a podnikajících fyzických osob poskytujících pobytové služby sociální péče**. Jednalo se o celorepublikový kontrolní úkol vyhlášený MV-GŘ HZS ČR. Kontrolní orgán se primárně zaměřil na poskytovatele pobytových sociálních služeb provozujících **domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem a týdenní stacionáře**. Uvedená zařízení (poskytované služby) byla s ohledem na charakter provozované činnosti považována z hlediska požární bezpečnosti za ta nejrizikovější.

V rámci kontrolní akce bylo **zkontrolováno 39 provozovatelů** činností a při celkem **73 kontrolních akcích** (někteří provozovatelé provozovali činnost ve více provozovnách). Při kontrolách bylo zjištěno celkem **438 nedostatků**. Ve **33** případech byla kontrolní zjištění týkající se povoleného účelu užívání stavby postoupena jako podnět příslušným stavebním úřadům.

Nejčastější nedostatky byly shledány v nedodržení technických podmínek stanovených v požárně bezpečnostním řešení stavby, podle kterého byla stavba uvedena do užívání, a dále bylo kontrolami zjištěno, že některá požárně bezpečnostní zařízení nebyla udržována v provozuschopném stavu (např. požární dveře) nebo nebyla vůbec instalována (např. požární ucpávky).

Ve druhé polovině roku 2024 byl MV-GR HZS ČR vyhlášen celorepublikový kontrolní úkol – kontrola průmyslových objektů se skladovacími prostory. V rámci kontrolní akce bylo **zkontrolováno 31 provozovatelů** činností, kteří splňovali kritéria zadání kontrolního úkolu. Při kontrolách bylo zjištěno celkem **94 nedostatků**.

Nejčastější zjištěné nedostatky v rámci provedených požárních kontrol ve Zlínském kraji:

1. nepředložení dokumentace stanovující povolený účel užívání stavby (např. kolaudační souhlas) a nepředložení dokumentace stanovující podmínky požární bezpečnosti (požárně bezpečnostní řešení stavby)
2. neplnění podmínek požární bezpečnosti stanovených v požárně bezpečnostním řešení stavby
3. neudržování požárně bezpečnostních zařízení v provozuschopném stavu
4. provozování činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím, u které nejsou běžné podmínky pro zásah, bez odsouhlasení dokumentace zdolávání požárů (§ 6b zákona o požární ochraně).

Na úseku stavební prevence bylo v roce 2024 vydáno 1 359 stanovisek ke stavební dokumentaci, z tohoto počtu bylo 116 stanovisek nesouhlasných. K užívání stavby bylo vydáno 718 stanovisek, z toho 105 stanovisek bylo nesouhlasných. Dále se příslušníci úseku stavební prevence zúčastnili 32 koordinačních funkčních zkoušek u objektů vybavených EPS připojených na PCO HZS ZLK a 48 kontrol se zaměřením na provozovatele poskytovatelů pobytových sociálních služeb a 24 kontrol průmyslových objektů se skladovacími prostory. Rovněž se úsek stavební prevence podílel na kontrole dokumentace DZP/DPCO. V rámci odvolacích řízení byla v roce 2024 přezkoumána 3 závazná koordinovaná stanoviska, která byla krajským ředitelem HZS ZLK potvrzena. V polovině roku 2024 vznikla velmi složitá situace související s novelizovaným stavebním zákonem a spuštěním digitalizace stavebního řízení, která komplikovala jak příjem žádostí o vydání stanoviska, tak následné zpracování a vydávání vlastních stanovisek. Celý systém digitalizace stavebního řízení se ukázal být naprosto nedostatečně připravený a jako celek nefunkční. Tento stav setrval až do konce roku 2024.

V roce 2024 bylo HZS Zlínského kraje celkem pravomocně uloženo podnikajícím fyzickým osobám a právnickým osobám **145 sankcí** za spáchání přestupků nebo správních deliktů a celková výše uložených pokut dosáhla **2 057 000 Kč**. Z uvedených údajů vyplývá, že přibližně při každé 3 kontrole plnění povinností stanovených předpisy o požární ochraně podnikajícími fyzickými a právnickými osobami provedené HZS Zlínského kraje v roce 2024 byla uložena sankce. Fyzickým osobám bylo za spáchání přestupku příkazovým blokem na místě uloženo celkem 134 pokut a 14 sankcí pak bylo uloženo v rámci řízení o přestupku. Celková výše udělených pokut fyzickým osobám (151 500 Kč) vzrostla oproti roku 2023 o 21,5 %, o 16,5 % se proti roku 2023 zvýšil také jejich počet (148).

V roce 2024 bylo vydáno 97 rozhodnutí o schválení dokumentace zdolávání požárů.

Preventivně výchovná činnost (dále jen „PVC“) byla v roce 2024 zaměřena na všechny cílové skupiny obyvatelstva. Podařilo se uskutečnit den otevřených dveří, a to v pátek 13. prosince. Program HASÍK navštívil 10 škol, kde jsme proškolili celkem 438 dětí druhých i šestých tříd. Pokračování má i akce „Nultá hodina autoškoly“, kde příslušníci HZS ZLK společně s policisty a pracovníky z BESIP navštívili 9 středních škol s 785 studenty. V rámci realizace PVC jsme se zapojili do činnosti se seniory i handicapovanými spoluobčany.

Významně jsme se podíleli na organizaci více denní vzdělávací akce s názvem „Hravě záchranářem aneb Týden bezpečí Zlínského kraje“. Pravidelně pečujeme i webové stránky projektu Hasiči pro školy, jehož výstupy jsou v digitální podobě ZDARMA k dispozici pro všechny školy v ČR. Za největší akci roku 2024 lze označit preventivně výchovnou část akce s názvem „Dny hasičů Zlínského kraje“, která se uskutečnila v měsíci květnu na Výstavišti v Kroměříži. Na dvoudenní akci byla prezentována mj. komplexní činnost hasičského záchranného sboru a jeho techniky. Problematicke požární prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení byla věnována samostatná část, která byla umístěna v jednom z pavilonů. V úvodu celé akce proběhly přednášky věnované žákům škol cíleně zaměřené na několik základních oblastí. V průběhu obou dnů probíhala v areálu také více kolová soutěž pro malé návštěvníky s možností

získat autonomní detektor požáru nebo dětskou hasičskou přilbu. Návštěvníci si během pátečního a sobotního dne mohli prohlédnout vybavení používané vyšetřovateli příčin vzniku požáru včetně malé výstavy předmětů z domácností u nichž došlo k požáru. V části věnované požární prevenci byl např. k dispozici plně funkční model systému požární signalizace nebo plně funkční požární dveře s proti panikovým vybavením. Hlavním lákadlem pak bylo zařízení pro snížení objemu kyslíku v prostoru nebo prezentace izolačních vlastností různých stavebních materiálů pomocí mobilní tepelné komory.

HZS Zlínského kraje zde poprvé představil veřejnosti brýle pro virtuální realitu, které rozšiřují možnosti vzdělávání. Samostatná část byla věnována ochraně obyvatelstva a krizovému řízení, kde se veřejnost mohla seznámit např. s využitím GIS či s rozmístěním objektů zařazených do systému prevence závažných havárií. Výstaviště navštívilo cca 8000 návštěvníků.

HZS kraje zajišťuje ve Zlínském kraji také provoz koncových prvků varování (dále jen „PKV“). Ve Zlínském kraji bylo k 31. 12. 2024 plošně rozmístěno celkem **782 ks** koncových prvků varování. Jedná se o rotační a elektronické sirény a místní informační systémy. **574 ks** KPV je ovládáno dálkově z Krajského operačního a informačního střediska HZS.

V rámci kontrolní činnosti v oblasti prevence závažných havárií bylo provedeno v součinnosti s Českou inspekcí životního prostředí celkem 13 integrovaných kontrol.

V rámci stavebních řízení bylo vydáno za rok 2024 na úseku ochrany obyvatelstva v rámci kraje 1001 stanovisek. K Územně plánovacím dokumentacím bylo vydáno 38 stanovisek.

V roce 2024 proběhla souhrnná aktualizace krizových plánů všech ORP na území Zlínského kraje, a také krizového a havarijního plánu Zlínského kraje. Aktualizace byla zaměřena především na analýzu rizik a digitalizaci mapových podkladů.

V září zabezpečovali příslušníci úseku ochrany obyvatelstva a krizového řízení jako členové štábu ředitele HZS nebo povodňových komisí jednotlivých obcí s rozšířenou působností činnosti související s loňskými povodněmi. Hlavní úlohou byly analýza vzniklé situace a materiální zabezpečení potřeb jednotlivých měst a obcí Zlínského kraje (např. zabezpečení protipovodňových pytlů, násypek, vysoušečů).

plk. Ing. Zdeněk Otrusina

náměstek ředitele HZS Zlínského kraje
pro úsek prevence a CNP